

TataurangaKiTeKura

AOTEAROA

Ko ngā raraunga ka hua ake i te TataurangaKiTeKura, hei whakaputa māramatanga, hei tūhura hoki i ngā kōrero mō te hunga taiohi. Ka whakahaerehia te TataurangaKiTeKura ki Aotearoa, otirā ki ētahi whenua o te ao. E wātea ana ngā raraunga hei whakamahi mā te hunga ākonga i roto i ā rātou kaupapa mātauranga. Ka nui te mihi, mōu i whai wāhi mai.

Ko ō whakautu ki ngā pātai 1 ki te 7, ka whakaurua ki roto i te pātengi raraunga matua o TataurangaKiTeKura, koia anake. Kāore e tukuna ki tō kaiako i roto i ngā raraunga mō tō akomanga.

Ngā kōrero mōu ake

1. Tohua tō ira?

- Tāne
- Wahine
- Ira kē atu (tuhia):
- Mokowhititi atu i tēnei pātai

2. E hia ō tau?

aku tau

3. I whānau mai koe i tēhea whenua?

- Aotearoa
- Ahitereiria
- Ingarangi
- Haina
- Īnia
- Awherika ki te Tonga
- Hāmoa
- Kuki Airani
- Whenua kē atu. Tuhia te ingoa o te whenua:

4. Nō tēhea mātāwaka koe? Tohua te/ngā whiriwhiringa e hāngai ana ki a koe.

- Pākehā
- Māori
- Hāmoa
- Kuki Airani
- Tonga
- Niue
- Haina
- Iniana
- Mātāwaka kē atu, pērā i te Tatimana, te Hapanihi, te Tokelau. Tuhia:

5. E hia ō reo whakawhitiwhiti kōrero mō ngā āhuatanga o ia rā?

te/ngā reo

6 a. E hia ō tarau tāngari? (Arā, he tarau roa kua hangaia ki te papanga nei, te denim. Kāore he aha o te tae.)

tarau tāngari

6 e. E hia ō pōtae? (Ahakoa te momo – he pōtae poitūkohu, he pōtae pipiri, he pōtae kura, he pōtae momo kē rānei.)

pōtae

7 a. Kei te mau wati koe?

Āe

Kāo

7 e. He aha te momo wati? (Mēnā he nui ake i te wati kotahi, tīpakona te mea o mua tata nei.)

Wati matihiko

Wati ā-ringa

Wati matihiko, ā-ringa hoki

Wati atamai (pērā i te wati hopukori, i te Wati Apple, i te Wati Samsung Galaxy)

Ko ō whakautu ki ngā pātai 8 ki te 19, ka tukuna ki tō kaiako, e taea ai ngā raraunga te whakatairite i rō akomanga.

8. He aha te tae o ō karu?

Kahurangi

Hāura

Kiwikiwi

Kākāriki

Kārikihāura

9. Ko tō ringa mauī tō ringa kaha, ko tō ringa matau rānei? He ūrite rānei te kaha o ngā ringa e rua?

- Ringa matau
- Ringa mauī
- He īrite ngā ringa e rua

Ō Inenga

10. Inea tō tāroaroa ki te henemita (cm) e pātata ana (kaua e kuhu i ū). Tuhia ki konei.

cm

11. Inea te roa o ngā raparapa o ū waewae e rua (kaua e kuhu i ū). Tuhia hei mitarau (cm), kia kotahi te mati ā-ira.

a. Raparapa waewae mauī	<input type="text"/>	cm
e. Raparapa waewae matau	<input type="text"/>	cm

12. E hia mitarau (cm) te paenga o te kāwitatanga o tō ringaringa mauī? Tuhia kia kotahi te mati whaiira.

cm

13. E hia mitarau (cm) te paenga o tō kōnui mauī? Tuhia kia kotahi te mati whaiira.

cm

Tō Kura

14. Mātua haere ai koe ki te kura mā runga aha i te nuinga o ngā rā?

- hīkoi (mā raro)
- motukā
- pahi
- tereina
- pahikara
- waka (poti)
- kutarere
- papawīra
- mā hea ake rānei

15. Pēhea nei te roa kia tae atu koe ki te kura, mai i tō kāinga i te nuinga o ngā rā? Tuhia te meneti e pātata ana.

meneti

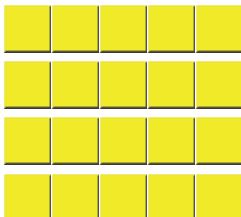
16. Pēhea nei te taumaha o tō pēke kura i tēnei rā (me ngā pukapuka, ngā taputapu katoa i mauria e koe i roto). Tuhia te maha o ngā manokaramu (kg) e pātata ana, kia kotahi te mati whaiira.

kg

He Kēmu

17. Hei whakamātau i tō pūmahara. Pēhea nei tō tere ki te hora i ngā pikitia takirua? Pāwhiria te pūtohu "Timata", kātahi ka pāwhiri i ētahi tapawhā rite e rua hei hora i ngā pikitia. Mēnā e ōrite ana ngā pikitia, ka noho hora tonu. Me haere tonu tēnei mahi kia huraina katoatia ngā pikitia takirua.

Pāwhiria, ka tīmata ai

18. Pēhea nei tō tere? Pāwhiria te pūtohu kākāriki. Kia huri whero te pūtohu, kia tere tonu tō pāwhiri anō i te pūtohu.

Pāwhiria, ka tīmata ai

19. Pēhea nei te roa ka taea e koe te tū ki tō waewae **mauī**, me te kati anō i ū karu. Tuhia ngā hēkona. (Tonoa mā tō pouako, mā tō hoa rānei e ine te wā. Whakamutua te ine-wā mēnā ka pā tō waewae matau ki tētahi mea, mēnā rānei ka nekehia tō waewae mauī (pērā i te hītoki).)

hēkona

Ko ū whakautu ki ngā pātai 20 ki te 32, ka weheweheha, ā, ka tukuna takitahitia ki tō kaiako. Kāore e taea ēnei whakautu āu te whakapiri kia noho tahi anō ai.

Ō Mahi

20. I te rā kura kua pahure tata nei, e hia katoa te wā i pau i a koe ki te whakamahi pūrere whai mata i muri i te kura, i mua i tō wā moe? Tuhia te 15 meneti e pātata ana. Tuhia te kore mēnā karekau he wā whakamahi pūrere whai mata. (Ko ngā momo mata pēnei i te waea, i te pouaka whakaata, i te rorohiko, i te papahiko, i te pokotaringa, i te Playstation, i te XBox, i te Nintendo me te kiriata.)

hāora

meneti

21. Ko ēhea o ēnei kua whakamahia e koe i te wiki kua pahure nei? (E pai ana kia nui ake i te kotahi ngā mea hei tohu māu.)

- tāu ake waea pūkoro
- Pukamata
- Paeāhua (Kapoata)
- Tīhau
- Tiki Toka
- Atapaki
- Reddit

- Discord
- Roblox
- Minecraft
- Fortnite
- YouTube (mātakitaki ataata)
- YouTube (tuku ataata atu)
- karekau tētahi o ēnei

22. Ki a koe, pēhea nei te wā ka pau i a koe ki te pūrere whai mata:

	He roa rawa	Ka āhua pai noa iho	He poto rawa
a. I tētahi waea	☐	☐	☐
e. I ngā peka pāhopori	☐	☐	☐
h. E tākaro ataata ana	☐	☐	☐

23. Tiki ai koe i ngā rongo kōrero o te wā i ēnei mātāpuna?

	I ētahi wā maha	I ētahi wā	I ētahi wā ruarua noa ihō	Kore rawa
a. Pouaka Whakaata	☐	☐	☐	☐
e. Reo Irirangi	☐	☐	☐	☐
h. Tānga ūkiko (nūpepa/maheni)	☐	☐	☐	☐
i. Paetukutuku kawe pūrongo, taupānga rānei	☐	☐	☐	☐
k. Pae pāhopori, pērā i Pukamata, i Tīhau me Paeāhua (Kapoata)	☐	☐	☐	☐
m. Te kimi i runga Kūkara, tētahi atu pūrapu rānei	☐	☐	☐	☐
n. Pāhorangi	☐	☐	☐	☐

24 a. He aha te tāima i hoki ai koe ki te moe inapō nei? Tuhia te haurua haora e pātata ana.

<input style="width: 100px; height: 20px; vertical-align: middle; padding: 2px 5px;" type="text"/> ▼	<input style="width: 100px; height: 20px; vertical-align: middle; padding: 2px 5px;" type="text"/> ▼	<input style="width: 100px; height: 20px; vertical-align: middle; padding: 2px 5px;" type="text"/> pō ▼
---	---	--

24 e. He aha te tāima i oho ai koe i te ata nei? Tuhia te haurua haora e pātata ana.

<input style="width: 100px; height: 20px; vertical-align: middle; padding: 2px 5px;" type="text"/> ▼	<input style="width: 100px; height: 20px; vertical-align: middle; padding: 2px 5px;" type="text"/> ▼	<input style="width: 100px; height: 20px; vertical-align: middle; padding: 2px 5px;" type="text"/> ata ▼
---	---	---

Ō Whakaaro

25. Ko tēhea tō ataata hākori pai rawa atu?

Karekau

26. He pēhea nei ō whakaaro mō te ako i te kāinga i te wā o te noho rāhui, ina whakatairitea ki te ako i te kura?

- He tino pai ake i te kāinga
- He pai ake i te kāinga
- He āhua īrite
- He kino ake i te kāinga
- He tino kino ake i te kāinga

27. Ko tēhea o ēnei hei whakaatu i ō whakaaro ki te rerekē haere o te āhuarangi?

- He raru kōhukihuki, me wawe tonu te āta tirotiro.
- He raru, me āta tirotiro hei ngā tau e heke mai nei.
- Karekau he raruraru.
- Kāore au i te mōhio, karekau rānei aku whakaaro.

28. He pēhea nei ō whakaaro mō te anamata?

- E tino ngākau rorotu ana
- E ngākau rorotu ana
- Kāore i te ngākau rorotu, i te ngākau pōuri rānei
- E ngākau pōuri ana
- E tino ngākau pōuri ana

29. Ki ō whakaaro, ka manaakitia koe i te kura?

- I ngā wā katoa
- I te nuinga o te wā
- I ētahi wā
- I ētahi wā ruarua noa iho
- Kore rawa

30. Ki ō whakaaro ka hia ō tau ka tū koe hei pakeke?

 tau

31. Ki ō whakaaro ka hia tau te tangata, e tika ana ēnei mahi māna i raro i te ture?

a. Taraiwa motukā tau

e. Pōti tau

h. Hoko
waipiro

tau

i. Momī tākohu

tau

32. I te **wiki** kua pahure nei e hia ō haora **mahi whiwhi utu** i tētahi tūranga mahi hamanga? Tuhia te maha o ngā haora e patata ana.

haora

Ko ō whakautu ki ngā pātai 33 ki te 34, ka whakaurua ki roto i te pātengi raraunga matua o TataurangaKiTeKura, koia anake. Kāore e tukuna ki tō kaiako i roto i ngā raraunga mō tō akomanga.

33 a. He aha tō tino āwangawanga i te kura?

33 e. He aha tō tino āwangawanga i waho atu i te kura?

33 h. He aha tō tino tūmanako mō te tau e heke mai nei?

34. Mēnā kotahi atu anō te pātai hei tuku māu ki ngā ākonga e whakaoti ana i tēnei tatauranga, he aha koia taua pātai rā?

35. Me hoki ki te tirotiro i ō whakautu, kātahi ka waitohu i konei.

E kī ana ahau, he pono aku whakautu ki ngā pātai, ki tāku e mōhio nei.

Tukuna